

Sygn. akt C 515/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olecku Wydział I Cywilny

w składzie następującym: Przewodniczący SSR Katarzyna Jakubowska

Protokolant sekr. sąd. Andrzej Kossakowski

po rozpoznaniu w dniu 04 września 2015 w Olecku na rozprawie

sprawy z powództwa Ł. P.

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

orzeka:

I. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda Ł. P. kwotę 10516,25 zł /dziesięć tysięcy pięćset szesnaście złotych i 25/199/, w tym kwotę 8500 zł /osiem tysięcy pięćset złotych/ tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 2016,25 zł /dwa tysiące szesnaście złotych i 25/100/ tytułem skapitalizowanych odsetek, wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 03 września 2013 roku do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda Ł. P. kwotę 6240 zł /sześć tysięcy dwieście czterdzieści złotych/ tytułem zwrotu poniesionych kosztów leczenia, wraz z ustawowymi odsetkami za okres od 03 września 2013 roku do dnia zapłaty,

III. w pozostałym zakresie powództwo oddala,

IV. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz powoda Ł. P. kwotę 1425,69 zł /tysiąc czterysta dwadzieścia pięć złotych i 69/100/ tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. zasądza od pozwanego (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olecku kwotę 55,41 zł /pięćdziesiąt pięć złotych i 41/100/ tytułem zwrotu kosztów sądowych.

Sędzia

Sygn. akt I C 515/13

UZASADNIENIE

W dniu 3 września 2013 roku powód Ł. P. wniósł do tutejszego Sądu pozew, w którym domagał się zasądzenia od pozwanego (...) S.A. w W. kwoty 21032 zł tytułem zadośćuczynienia za szkodę spowodowaną wypadkiem komunikacyjnym z dnia 07 sierpnia 2011 roku, w tym kwoty (...) tytułem skapitalizowanych odsetek oraz kwoty 7800 zł tytułem zwrotu kosztów leczenia, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty i zasądzenia kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 4800 zł.

W uzasadnieniu powód podniósł, że w dniu 07 sierpnia 2011 r. uczestniczył w wypadku komunikacyjnym, którego sprawcą był kierowca ubezpieczony w zakresie OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Powód w wyniku wypadku doznał obrażeń ciała w postaci: dwupoziomowego złamania trzonu prawej kości udowej, złamania tylnej panewki

lewego stawu biodrowego, zwichnięcia stawów śródrečno – nadgarstkowych II – V lewej ręki, rany skalpacyjnej opuszka palca V lewej ręki z ubytkiem płytki paznokciowej, rany lewego kłębu kciuka oraz głuchoty prawego ucha. Wobec powoda po wypadku zastosowano leczenie operacyjne oraz silne leczenie farmakologiczne. Po przebytej rehabilitacji powód kontynuował leczenie w (...) S.A. w W.. Po zakończeniu leczenia ujawniły się dalsze skutki zdarzenia – powód odczuwał dotkliwy ból, miał problemy z chodzeniem, nie mógł uprawiać sportu, poruszał się o kulach. Pojawiły się również dolegliwości psychosomatyczne, takie jak strach przed poruszaniem się pojazdami mechanicznymi, problemy ze snem, apatia, obniżenie nastroju. Wymagał jednocześnie opieki i stałej pomocy osób trzecich.

Powód zgłosił szkodę pozwanemu – decyzją z dnia 27 sierpnia 2011 roku pozwana przyznała mu kwotę 42000 zł tytułem zadośćuczynienia oraz 3850 zł tytułem poniesionych kosztów leczenia i korzystania z opieki osób trzecich. Pozwana jednocześnie ustaliła przyczynienie się powoda do przedmiotowej szkody na poziomie 20%, wobec czego należne mu świadczenie zostało pomniejszone o 18340 zł.

Z powyższą decyzją powód nie zgodził się wskazując, iż ustalony stopień przyczynienia się jest dalece niewspółmierny do okoliczności sprawy, zaś przyznane zadośćuczynienie nie kompensuje w pełni doznanej krzywdy.

Jednocześnie wskazał, iż pozwany nie uwzględnił kosztów leczenia w klinice (...) błędnie przyjmując, iż faktura z dnia 27 stycznia 2012 roku miała dotyczyć G. A., podczas gdy wspomniany jest doktorem nauk medycznych i to on wykonywał zabiegi operacyjne powoda.

/k. 2 – 8/

W odpowiedzi na pozew (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania.

Co do zasady uznał swoją odpowiedzialność za skutki zdarzenia przyznając, iż w dacie wypadku powoda był ubezpieczycielem posiadacza pojazdu m-ki P. nr rej. (...) w zakresie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Przyznał, iż wypłacił powodowi kwotę 25200 zł tytułem zadośćuczynienia i 600 zł kosztów leczenia. Wskazał, iż ustalając wysokość świadczenia oparł się o dokumentację medyczną i ustalił, iż uszczerbek na zdrowiu u powoda wyniósł 26%. Wziął jednak pod uwagę przyczynienie się powoda do powstania szkody, skutkiem czego świadczenie zostało pomniejszone o 40%. Wskazał, iż przesłanką uzasadniającą ustalenie przyczynienia się była stwierdzona przez biegłego w toku postępowania karnego nadmierna prędkość powoda.

/k. 148 – 151/

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 07 sierpnia 2011 roku około godziny 21.15 w O., na skrzyżowaniu ulic (...) z ul. (...) doszło do wypadku drogowego w ten sposób, że J. J. kierując samochodem osobowym marki P. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym tj. podczas wyjeżdżania z drogi podporządkowanej na drogę z pierwszeństwem przejazdu nie zachowała szczególnej ostrożności w wyniku czego nie udzieliła pierwszeństwa przejazdu dla Ł. P., kierującego motocyklem m-ki H. (...) o nr rej. (...), który jechał ul. (...), na skutek czego motocyklista Ł. P. doznał obrażeń ciała skutkujących rozstrojem zdrowia na okres powyżej 7 dni. Wyrokiem z dnia 29 czerwca 2012 roku Sąd Rejonowy w Olecku w sprawie II K 853/11 przypisał oskarżonej J. J. popełnienie czynu z art. 177 § 1 kk oraz ustalając, że społeczna szkodliwość czynu i wina oskarżonej nie są znaczne, postępowanie karne warunkowo umorzył na okres 1 roku próby.

Samochód P. nr rej. (...) był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w (...) S.A. w W..

/dowód: okoliczności bezsporne, wyrok SR w Olecku z 29.06.2012 r w sprawie II K 853/11 – k. 12, potwierdzenie pokrycia ubezpieczeniowego w aktach szkodowych /

Do zdarzenia doszło na skrzyżowaniu ulic (...) i ul. (...). Droga, na której doszło do wypadku jest drogą twardą, dopuszczalna prędkość ruchu wynosi do 50 km/h /teren zabudowany/. Kierująca pojazdem m-ki P. nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu motocyklowi, którym poruszał się powód. Bezpośrednio przed zderzeniem powód podjął manewr obronny – hamowanie. Jak wynika z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych określenie prędkości zderzeniowej motocykla jest w zasadzie niemożliwe. Biegły w sposób jednoznaczny określił jedynie prędkość motocykla gdy opuszczał jezdnię po zderzeniu z pojazdem wskazując, iż wynosiła ona 84 km/h. Droga potrzebna do zatrzymania motocykla z tej prędkości wynosi około 65 m. Biegły zaznaczył, iż właściwa prędkość zderzeniowa motocykla była większa od wyznaczonej.

Przy założeniu, że kierująca pojazdem P. zatrzymała się przed skrzyżowaniem, a następnie ruszyła, powód nie miał szans na zatrzymanie motocykla i uniknięcie zderzenia, jeżeli jego prędkość była większa niż 84 km/h. Miałby natomiast możliwość uniknięcia kontaktu z pojazdem, gdyby poruszał się z prędkością 50 km/h. Analogicznie przedstawia się sytuacja przy założeniu, że pojazd P. nie zatrzymał się i wjechał na skrzyżowanie z prędkością 10 km/h.

Natomiast gdyby przyjąć, że sprawca wypadku poruszałby się z prędkością 20 km/h, natomiast kierujący motocyklem – z prędkością 50 km/h, to wówczas motocyklista nie miałby możliwości uniknięcia zdarzenia.

/dowód: opinia biegłego – k.235 – 242, 286 - 288 , notatka urzędowa – k. 14, 15-16/

Powód Ł. P. w wyniku wypadku doznał licznych obrażeń ciała. Bezpośrednio po zdarzeniu został przewieziony karetką pogotowia do Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w E.. PO wykonaniu badań diagnostycznych RTG i TK rozpoznano u niego: dwupoziomowe złamanie trzonu prawej kości udowej, złamanie tylnej krawędzi panewki lewego stawu biodrowego, zwichnięcie stawów śródrečno – nadgarstkowych II – V lewej ręki, ranę skalpacyjną opuszki palca V lewej ręki z ubytkiem płytki paznokciowej, ranę lewego kłębu kciuka, głuchotę prawego ucha.

Powód 9 sierpnia 2011 roku został poddany leczeniu operacyjnemu – otwarta repozycja i stabilizacja drutami K stawów II – V śródrečno – nadgarstkowych lewej ręki, zaopatrzenie chirurgiczne ran lewej ręki. 12 sierpnia 2011 roku wykonano otwartą repozycję i zaspolenie gwoździem śródszpikowym (...) trzonu prawej kości udowej /S./. Następnie został przeniesiony na Oddział (...) w E. celem leczenia usprawniającego. Przebywał tam od 24 sierpnia do 28 września 2011 roku. Po wypisaniu powód kontynuował leczenie ambulatoryjne w (...) 108 Szpitala (...) w E.. Do 10 lutego 2012 roku przebywał na zwolnieniu lekarskim.

W związku ze znacznym uszkodzeniem i dolegliwościami ze strony dłoni lewej konsultował się w (...) w W. , gdzie następnie był hospitalizowany w Oddziale (...) K. Górnej z rozpoznaniem: przebyty złożony uraz lewej ręki, przykurcz zgięciowy stawu śródrečno – paliczkowego II, zrosty prostowników palca II, rotacyjne ustawienie palca II, uszkodzenie zginacza głębokiego palca V. 23 stycznia 2012 roku został poddany ponownemu zabiegowi – otwarte uwolnienie struktur torebkowych stawu (...) ręki lewej, uwolnienie płytki dłoniowej i pasm pobocznych (...), mobilizacja prostowników, mobilizacja zakresu ruchu i ustawienie palca w osi.

Powód Ł. P. jest osobą leworęczną. Na skutek wypadku wystąpił u niego zanik mięśni kłębu kciuka lewego z ograniczeniem wyprostu kciuka lewego w stawie (...), ograniczenie zgięcia w stawie (...) kciuka lewego do 45 stopni, obrzęk stawu (...) palca II dłoni lewej, przymusowe ustawienie palca V ręki lewej ze zniesieniem ruchomości w stawie PIP i zgięciem 90 stopni w stawie (...), linijne blizny strony grzbietowej ręki lewej długości 7 cm i 2,4 cm, blizna pooperacyjna strony dłoniowej ręki lewej długości około 4 cm, siła mięśniowa lewej kończyny górnej – 5 wg skali L.'a, ograniczenie zgięcia i rotacji zewnętrznej stawu biodrowego lewego /zgięcie 100 stopni, prawidłowy zakres – 130, rotacja zewnętrzna 30 stopni, prawidłowy zakres 30-45 stopni/, zanik mięśnia 4-głowego uda prawego /różnica na wysokości uda 13 cm, różnica w obwodzie na wysokości kolana 1 cm/, trzy pionowe blizny po stronie bocznej uda prawego /długości 7 cm, 26 cm i 7 cm/.

Rodzaj uszkodzeń, ich długotrwałość i rodzaj leczenia oraz obecny stan powoda uzasadniają orzeczenie trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 30% w tym:

- złamanie tylnej krawędzi panewki lewego stawu biodrowego, skutkujące ograniczeniem zgięcia i rotacji – 10 %,
- rozległy uraz lewej ręki, skutkujący utrwalonym, nie rokującym poprawy zniekształceniem – 3%,
- dwupoziomowe złamanie trzonu prawej kości udowej, skutkujące zanikiem mięśnia i zniekształceniem – 5%.

Skutki wypadku mają charakter utrwalony a dolegliwości ze strony ręki i kończyn dolnych negatywnie wpływają na aktywność życiową. Rokowania co do powrotu do stanu zdrowia sprzed wypadku są niepomyślne. Nie można ponadto wykluczyć rozwinięcia w przyszłości choroby zwyrodnieniowej stawów. Doznane obrażenia wiązały się ze znacznymi dolegliwościami bólowymi, cierpieniem fizycznym i psychicznym /długotrwałe leczenie, przebyte zabiegi operacyjne, ograniczenia ruchomości/. Powód w związku z doznanymi obrażeniami wymagał pomocy osób trzecich przez 3 godziny dziennie przez okres jednego miesiąca.

/dowód: opinia biegłego z zakresu chirurgii, ortopedii i traumatologii – k. 215 – 218/

Ponadto u powoda nastąpiło znaczne pogorszenie słuchu /głuchota prawego ucha/. Odniesione uszkodzenie słuchu /prawostronne upośledzenie słuchu w zakresie tonów średnich i wysokich typu odbiorczego/ skutkuje powstaniem 0% uszczerbku na zdrowiu. Średnia wartość upośledzenia słuchu wynosi 23,3 dB. Powstałe upośledzenie słuchu ma charakter trwały. Tego typu uszkodzenie słuchu ma w ocenie biegłego z zakresu otolaryngologii niewielki wpływ na aktywność zawodową i życiową. Uszkodzenie jest trwałe i nie rokuje wyleczenia lub poprawy. Nie wpływa na stopień aktywności fizycznej. Uszkodzeniu od początku towarzyszą szumy uszne, które okresowo i zwłaszcza w warunkach ciszy mogą powodować znaczny dyskomfort. Tego typu uszkodzenie nie wymaga pomocy osób trzecich.

/dowód: opinia biegłego z zakresu otolaryngologii – k. 196 - 197

W okresie leczenia i rehabilitacji powodem zajmował się głównie ojciec E. P. (1). Syn zadzwonił do niego ze szpitala w E. – E. P. (1) trafił do niego około północy, a następnie odwiedzał powoda w szpitalu praktycznie codziennie. Kupował mu leki, dowoził jedzenie. Po powrocie Ł. P. do domu ojciec pomagał mu w chodzeniu, myciu, ubieraniu.

Powód przez około 3-4 tygodnie poruszał się o kulach, po odstawieniu kul zaczął chodzić, ale dłoń nadal była niesprawna. Zdecydował się na jej leczenie w prywatnej klinice u dr. A.. Koszt zabiegu operacyjnego /usunięcie zrostów/ wyniósł 7600 zł, a badań dodatkowych – 200 zł.

Przed wypadkiem Ł. P. /ur. (...)/ był zdrowy i w pełni sprawny. Pracował w wojsku, w wolnym czasie majsterkował, naprawiał samochody, uprawiał sport – biegał, ćwiczył na siłowni, jeździł na dyskoteki, był wesoły.

Na skutek wypadku zamknął się w sobie, stał się drażliwy, niechętnie wychodzi z domu, nie spotyka się ze znajomymi. Nie może ćwiczyć, lekarze zabronili mu przebywania w hałasie, więc nie jeździ na dyskoteki, rzadko chodzi do kina.

Powód Ł. P. zrezygnował z pracy w wojsku, aktualnie pracuje za granicą jako kierowca. Początkowo bał się jeździć samochodem, obecnie nadal jeździ motorem.

/dowód: dokumentacja medyczna – k. 17 – 109, faktura – k. 110, 111, zeznania świadka E. P. – k. 165, przesłuchanie stron – przesłuchanie powoda – k. 273/

Pismem z dnia 22 września 2011 roku pełnomocnik powoda zgłosił szkodę pozwanemu (...) S.A. w W.. Wniósł o zapłatę kwoty 80000 zł tytułem zadośćuczynienia, 4704 zł tytułem zwrotu kosztów opieki i pielęgnacji, 1176 zł tytułem zwrotu kosztów diety oraz zwrotu kosztów zakupu leków /105,50 zł/ i dojazdów do placówek medycznych /1076,51 zł/

/dowód: pismo – k. 113 – 117/

Decyzją z dnia 27 sierpnia 2012 roku (...) S.A. w W. przyznał powodowi zadośćuczynienie i odszkodowanie w łącznej kwocie 45850 zł, na które składał się: 42000 zł tytułem zadośćuczynienia, 1000 zł tytułem zwrotu kosztów zakupu

leków i innych kosztów leczenia, 2400 zł tytułem odszkodowania za korzystanie z opieki osób trzecich i 450 zł tytułem zwrotu kosztów lepszego odżywiania. Jednocześnie, ustalając stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody na 40 %, świadczenie zostało pomniejszone o kwotę 18430 zł. Odszkodowanie pomniejszone o przyczynienie się oraz wcześniej wypłaconą kwotę 20000 zł, w wysokości 7510 zł, zostało przelane na konto bankowe pełnomocnika powoda.

/dowód: decyzja – k. 121, 152/

Pismem z dnia 30 listopada 2012 roku pełnomocnik powoda wniósł o ponowne rozpatrzenie sprawy. Ubezpieczyciel roszczenia nie uwzględnił wyjaśniając, iż przyjęte przyczynienie się pozwanego, z uwagi na znaczne przekroczenie przez niego dopuszczalnej w chwili zdarzenia prędkości, uzasadnia przyjęcie jego przyczynienia się do wypadku.

/dowód: pismo – k. 118 – 120, 123/

Sąd zważył, co następuje :

W sprawie bezspornym było, że dnia 7 sierpnia 2011 roku Ł. P. uległ wypadkowi. Bezspornym było także, że sprawcą zdarzenia wywołującego szkodę na osobie powoda był kierowca ubezpieczony w zakresie OC w pozwanym zakładzie ubezpieczeń. Bezsporne były także obrażenia, jakich doznał Ł. P. wskutek wypadku.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył kwestii przyczynienia się powoda do powstania szkody, wysokości doznanego przez niego uszczerbku na zdrowiu w wyniku wypadku, a także wysokości przysługującego mu zadośćuczynienia za krzywdę oraz zasadność żądania odszkodowania.

Do przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej z art. 415 k.p.c. należą: powstanie szkody, czyn niedozwolony polegający na zawinionym działaniu lub zaniechaniu osoby odpowiedzialnej oraz istnienie związku przyczynowego pomiędzy czynem niedozwolonym a powstałą szkodą.

W rozpoznawanej sprawie przesłanka powstania szkody nie budziła wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana. Ł. P. odniósł szkodę w postaci licznych obrażeń ciała, skutkujących 30 – procentowym trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.

Szkoda została spowodowana przez kierowcę ubezpieczonego w pozwanym zakładzie ubezpieczeń, który dnia 7 sierpnia 2011 r. kierując pojazdem mechanicznym w O. nie zachował należytej ostrożności podczas wyjeżdżania z drogi podporządkowanej, w wyniku czego spowodował wypadek drogowy. Pomędzy czynem niedozwolonym kierowcy ubezpieczonego w pozwanym Zakładzie (...) a szkodą na osobie Ł. P. istniał adekwatny związek przyczynowy.

Z uwagi na podnoszony przez pozwanego zarzut przyczynienia się poszkodowanego do powstania zdarzenia Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków A. S. (1) na okoliczność ustalenia czy Ł. P. przyczynił się do powstania zdarzenia. Biegły dokonał analizy zdarzenia na podstawie akt szkodowych i akt postępowania karnego i w konkluzji wskazał, że Ł. P. przyczynił się do powstania zdarzenia przez to, że jechał z nadmierną prędkością /ponad 84 km/h/, a tym samym nie miał możliwości wyhamowania – uniknięcia wypadku. Gdyby jechał z dopuszczalną prędkością nie doszłoby do zdarzenia.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, iż sporządzając opinię biegły prędkość samochodu P. przyjął w przybliżeniu na 10 km/h – na podstawie akt II K 853/11 oraz w oparciu o własne doświadczenie życiowe. Podkreślenia wymaga fakt, iż w toku postępowania pełnomocnik powoda nie kwestionował ustaleń dotyczących prędkości kierującej samochodem osobowym, a jedynie przyjętą w toku postępowania karnego prędkość, z jaką poruszał się powód. W tym zakresie twierdzenia strony powodowej nie zostały udowodnione, a twierdzenia samego Ł. P., jakoby poruszał się z prędkością 40-50 km/h Sąd uznał za niezgodne z prawdą.

Z tego względu Sąd podzielił w całej rozciągłości powyższą opinię biegłego. W ocenie Sądu opinia ma charakter wyczerpujący. Jasno i klarownie wyjaśnia wnioski końcowe. Sporządzona została w oparciu o dowody zgromadzone w aktach sprawy niniejszej, aktach szkody a także w aktach postępowania karnego i w pełni zasługuje na podzielenie.

Sporządzając opinię na potrzeby niniejszego postępowania biegły wykazał się wysokim poziomem wiedzy fachowej i doświadczenia zawodowego.

Przyczynieniem się jest każde zachowanie się poszkodowanego pozostające w normalnym związku przyczynowym ze szkodą, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Przyczynienie się do szkody występuje wtedy, gdy na podstawie stanu faktycznego sprawy uzasadniony jest wniosek, że bez udziału poszkodowanego szkoda by nie powstała lub nie przybrałaby ustalonych rozmiarów.

Uznanie przyczynienia się za kategorię obiektywną oznacza, że nie należą do jej treści elementy podmiotowe, takie jak wina lub jej brak. Mają one natomiast znaczenie dla stopnia zmniejszenia odszkodowania, co w praktyce zwykle nazywa się "stopniem przyczynienia się poszkodowanego". Ocena zachowania poszkodowanego pod kątem tak rozumianego przyczynienia jest obowiązkiem sądów rozpoznających sprawę w toku instancji, jest to bowiem ocena prawna podejmowana na podstawie ustaleń, w konkretnych okolicznościach danej sprawy. Z tych względów ocena ta należy do sądu, a nie do biegłego./vide: wyrok SN z dnia 11 września 2014 roku w sprawie III CSK 248/13, LEX nr 1541200/.

Przenosząc powyższe twierdzenie na grunt niniejszej sprawy uzasadnionym jest wniosek, iż Ł. P. bez wątpienia przyczynił się do powstania szkody. Poruszał się z prędkością znacznie przekraczającą prędkość dopuszczalną /w chwili zderzenia było to 84 km/h, co pozwala twierdzić, iż faktyczna prędkość, z jaką jechał tuż przed wypadkiem, była znacznie większa/. Jak stwierdził biegły – przestrzeganie przepisów przez powoda pozwoliłoby mu na uniknięcie wypadku /zdążyłby wyhamować/. Nawet jednak gdyby przyjąć, iż z jakichś względów nie podjąłby manewru hamowania i uderzył w samochód P., to skutki wypadku byłyby bez wątpienia znacznie mniejsze.

Decydując się na jazdę z dużą prędkością Ł. P. podjął ryzyko; jako osoba dorosła i w pełni sprawna intelektualnie winien był przewidzieć możliwość nieprawidłowego zachowania się przez innych uczestników ruchu drogowego /zasada ograniczonego zaufania/ i zachować należytą ostrożność, przejawiającą się m.in. prawidłową obserwacją drogi i zachowaniem dopuszczalnej, adekwatnej do warunków, prędkości /zdarzenie miało miejsce w terenie zabudowanym, na skrzyżowaniu z drogą utwardzoną, w godzinach wieczornych/.

Przyczynieniem się poszkodowanego w rozumieniu art. 362 k.c. jest takie jego zachowanie, które pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wyrządzoną mu przez inną osobę szkodą. Samo przyczynienie ma zatem charakter obiektywny /i zostało w niniejszej sprawie udowodnione m.in. opinią biegłego/, natomiast miarkowanie odszkodowania stanowi element subiektywny.

O przyczynieniu się poszkodowanego można mówić jedynie wtedy, gdy jego zachowanie jest współprzyczyną powstania lub zwiększenia szkody, za którą ponosi odpowiedzialność inna osoba. Nie może być to zatem przyczyna wyłączna, bo wówczas sam poszkodowany jest sprawcą szkody.

Nie ulega wątpliwości, iż główną przyczyną wypadku rozpatrywanego w niniejszej sprawie był zachowanie kierującej pojazdem P. – wyjeżdżając z drogi podporządkowanej nie zachowała należytej ostrożności i nie przestrzegała obowiązku bezwzględnej ustąpienia pierwszeństwa kierowcy poruszającemu się drogą główną. Co prawda powód znacznie przekroczył prędkość, niemniej jednak, J. J., jako osoba posiadająca odpowiednie umiejętności i wiedzę /potwierdzoną zdaniem egzaminem na prawo jazdy/ winna była prawidłowo ocenić prędkość zbliżającego się pojazdu i zaprzestać kontynuowania jazdy. Tym samym – gdyby nie zachowanie kierującej do wypadku by nie doszło.

Samo zachowanie prędkości dozwolonej przez powoda prawdopodobnie pozwoliłoby uniknąć zderzenia /choć z całą pewnością stwierdzić tego nie można/, a bez wątpienia – pozwoliłoby zminimalizować skutki wypadku.

Stąd też Sąd uznał, iż przyjęty przez ubezpieczyciela 40 – procentowy stopień przyczynienia się Ł. P. do powstania szkody jest zbyt wysoki, nie sposób bowiem twierdzić, iż powód w sposób znaczny przyczynił się do zaistnienia wypadku i praktycznie przenosić na niego odpowiedzialności za zdarzenie. Bez wątpienia bowiem zachował się nierozsądnie i nierozważnie, niemniej jednak główną odpowiedzialność ponosi J. J..

Uwzględniając zatem okoliczności sprawy Sąd uznał, iż uzasadnionym będzie ustalenie, iż stopień przyczynienia się powoda wynosi 20%.

Szkoda, jakiej Ł. P. doznał w wypadku zalicza się do kategorii szkód na osobie. Szkoda na osobie może przyjąć postać szkody majątkowej (uszczerbek na zdrowiu i śmierć człowieka), jak i niemajątkowej (krzywda). W niniejszej sprawie mamy do czynienia z oboma w/w rodzajami szkody na osobie. Ł. P. mógł domagać się z tego tytułu zarówno odszkodowania związanego ze zwrotem kosztów poniesionych w związku z leczeniem, jak i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Roszczenie w zakresie zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wynika z art. 445 § 1 k.c. w zw. z art. 444 § 1 k.c. Zgodnie z treścią tych przepisów w przypadku uszkodzenia ciała, wywołaniu rozstroju zdrowia, całkowitej lub częściowej utraty zdolności do pracy zarobkowej, zwiększenia potrzeb lub zmniejszenia widoków powodzenia na przyszłość, Sąd może przyznać pokrzywdzonemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Krzywda w rozumieniu art. 445 § 1 kc obejmuje cierpienia zarówno fizyczne (ból i inne dolegliwości) jak i psychiczne (ujemne uczucia przeżywane w związku z cierpieniami fizycznymi) (por. wyrok SN z dnia 04.07.1969, I PR, OSNC 1970/4/71). Przyjmuje się, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny, a zatem ma ono wynagrodzić doznane przez poszkodowanego cierpienia fizyczne i psychiczne oraz utratę radości życia. Ma także ułatwić poszkodowanemu przezwycięzenie ujemnych przeżyć. Reasumując zadośćuczynienie ma stanowić swego rodzaju ekwiwalent za poniesioną przez poszkodowanego szkodę niemajątkową (tak. A. S., Zadośćuczynienie za szkodę niemajątkową. Oficyna (...). B. 1999, s. 78).

Krzywda jakiej doznał Ł. P., mająca związek z doznany przez niego uszczerbkiem na zdrowiu jest niewątpliwa. Oczywiście ściśle udowodnienie rozmiaru szkody niemajątkowej nie jest możliwe. Zadośćuczynienie winno uwzględniać doznaną krzywdę poszkodowanego, na którą składają się cierpienia fizyczne w postaci bólu i innych dolegliwości oraz cierpienia psychiczne, polegające na ujemnych odczuciach przeżywanych bądź w związku z cierpieniami fizycznymi, bądź w związku z następstwami uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, zwłaszcza trwałymi lub nieodwracalnymi (wyrok s.apel. w Katowicach z dnia 03.11.1994 r. III APr 43/94, OSA 1995/5/41).

Na okoliczność ustalenia skutków zdarzenia z dnia 07 sierpnia 2011 roku. dla zdrowia Ł. P. Sąd przeprowadził dowód z opinii biegłego z zakresu chirurgii i ortopedii oraz otolaryngologii. Z opinii tych /szczegółowo opisanych wyżej/ wynika, że Ł. P. doznał 30% uszczerbku na zdrowiu, zaś proces leczenia i rehabilitacji był długotrwały i wiązał się ze znacznymi dolegliwościami bólowymi i cierpieniem psychicznym.

Sąd w całości podzielił wnioski biegłych wyrażone w pisemnych opiniach, które są logiczne i rzeczowe. Obie opinie została sporządzona przez specjalistów w swej dziedzinie, dysponujących niezbędną wiedzą fachową i długoletnim doświadczeniem zawodowym. Opinie biegłych nie były przez strony kwestionowane.

Przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, iż krzywda chociaż wynagradzana jest w sposób pieniężny, jest szkodą niemajątkową. Charakter takiej szkody decyduje o jej niewymierności. Chociaż pojęcie odpowiedniej sumy użyte w art. 445 § 1 k.c. ma charakter niedookreślony, niemniej jednak w judykaturze wskazane są kryteria, którymi należy się kierować przy ustalaniu wysokości zadośćuczynienia. Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że określenie wysokości zadośćuczynienia powinno być dokonane z uwzględnieniem wszystkich okoliczności mających wpływ na rozmiar doznanej krzywdy, m.in. wieku poszkodowanego, czasu trwania oraz stopnia nasilenia jego cierpień fizycznych i psychicznych i to zarówno już doznanych, jak i tych, które zapewne wystąpią w przyszłości. Należy brać pod uwagę również długotrwałość choroby, rozmiar kalectwa, trwałość następstw zdarzenia i konsekwencje uszczerbku na zdrowiu w życiu osobistym i społecznym (por. wyrok SN z dnia 10.06.1999 r. II UKN 681/98, wyrok SN z dnia 28.09.2001r., III CKN 427/00, LEX nr 52766SN, por. także wyrok SN z dnia 03.02.2000r., I CKN 969/98, LEX nr 50824).

Powód w pozwie żądał zasądzenia na jego rzecz zadośćuczynienia w kwocie 17000 złotych – wskazać należy, iż główną okolicznością kwestionowaną podczas procesu był ustalony przez ubezpieczyciela zbyt wysoki stopień przyczynienia się. Zważywszy na wypłaconą w toku postępowania likwidacyjnego kwotę /25200 zł/ powód domagał się zatem przyznania na jego rzecz łącznej kwoty 42200 zł /a zatem w wysokości ustalonej pierwotnie przez pozwanego – zgodnie z decyzją tytułem zadośćuczynienia Ł. P. otrzymał 42000 zł, kwotę faktycznie wypłaconą pomniejszono o 40%/. Oznacza to, że pierwotnie ustalonej wysokości zadośćuczynienia nie kwestionował, a zarzut, iż wypłacona kwota jest niewspółmierna do doznanej krzywdy, opierał wyłącznie o kwestie związane ze zbyt wysokim, jego zdaniem, stopniem przyczynienia się.

W ocenie Sądu zatem, uwzględniając wcześniej ustalony stopień przyczynienia się powoda do powstania szkody, łączne przyznanie stronie powodowej kwoty 33700 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę jest adekwatne /42000 zł x 80%/.

Zadośćuczynienie ma mieć charakter kompensacyjny, tym samym jego wysokość musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, jednakże wysokość ta nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy i aktualnych stosunków majątkowych społeczeństwa, a więc powinna być utrzymana w rozsądnych granicach (tak SN w wyroku z dnia 26.02.1962 r. IV CR 902/61, OSNCP 1963/5/107, 24.06.1965, I PR 203/65, OSPiKA 1966/92, 22.03.1978, IV CR 79/78, niepub., 04.07.2001, I CKN 837/00, niepub.).

W ocenie Sądu zadośćuczynienie przyznane na rzecz powoda winno obejmować łącznie z kwotą przyznaną przez ubezpieczyciela kwotę 33700 zł., a zatem zasądzeniu w niniejszym procesie podlega kwota **8500 zł.** Zdaniem Sądu zadośćuczynienie w w/w wysokości spełnia wymogi należytej kompensaty szkody niemajątkowej, uwzględnia zarówno stopień doznanych przez powoda cierpień, konsekwencji w życiu codziennym, a także stopę życiową społeczeństwa, a jednocześnie stanowi ekonomicznie odczuwalną dla poszkodowanego wartość pozwalającą na rekompensatę jego ujemnych przeżyć, wynikłych z doznanej w wypadku szkody.

Sąd uwzględnił również żądanie strony powodowej o zasądzenie na jej rzecz odszkodowania z tytułu zwrotu kosztów związanych z leczeniem i rehabilitacją Ł. P..

W przypadku uszkodzenia ciała i wywołaniu rozstroju zdrowia przepisy kodeksu cywilnego przewidują, iż naprawienie szkody obejmuje jednorazowe odszkodowanie na pokrycie wszelkich wynikłych z tego powodu kosztów (444 § 1 kc) oraz rentę dla wyrównania szkód o charakterze trwałym (444 § 2 kc).

Ponieważ naprawienie szkody majątkowej na osobie polega na zrekomensowaniu strat materialnych, obejmuje ono zarówno poniesione straty materialne odniesione bezpośrednio na skutek zdarzenia jak i zwrot kosztów leczenia , których by nie poniesiono gdyby wypadek nie nastąpił.

Niewątpliwie Ł. P. poddał się leczeniu w prywatnej klinice, na dowód czego przedstawił faktury opiewające na kwotę 7800 zł. Koszty te nie zostały przez pozwanego uwzględnione w toku postępowania likwidacyjnego jak należy sądzić jedynie omyłkowo – ubezpieczyciel błędnie założył, iż nabywcą usługi był G. A., podczas gdy osoba ta to lekarz prowadzący, który wykonywał zabiegi operacyjne, zaś na drugiej z faktur widnieje nazwisko osoby wykonującej badanie USG /karta informacyjna leczenia – k. 105, badanie USG – k. 107, faktury – k. 110 – 111/.

Roszczenie uznać zatem należało za zasadne, a po pomniejszeniu o ustalony wcześniej stopień przyczynienia się, zasądzić na rzecz powoda 6240 zł /7800 zł x 80%/.

Wskazać należy, iż pełnomocnik powoda nie żądał zwiększenia odszkodowania wypłaconego przez ubezpieczyciela a jedynie zasądzenia kosztów wynikających z nieuwzględnionych faktur.

Odsetki od kwot zasądzonych zadośćuczynienia i odszkodowania zasądzone zostały zgodnie z żądaniem pozwu.

W myśl art. 817 kc zakład ubezpieczeń obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie dni 30 od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku. Gdyby wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe.

O kosztach procesu Sąd orzekł stosownie do treści art. 100 k.p.c. Powództwo zostało uwzględnione w 58,116 %. Koszty poniesione przez stronę powodową wyniosły 4930,30 zł /w tym 2400 zł wynagrodzenia pełnomocnika, 5x17 zł tytułem opłat skarbowych, 1442 zł opłaty i 1020,29 zł wpłacone na poczet wynagrodzenia biegłych/, zaś przez stronę pozwaną 3437,29 zł /w tym 2400 zł wynagrodzenie pełnomocnika, 17 zł opłata skarbową, 1020,29 – wynagrodzenie biegłych/.

O kosztach sądowych orzeczono na podstawie art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Wyjaśnić należy, iż Sąd nie uwzględnił żądania przyznania pełnomocnikowi powoda wynagrodzenia w wysokości dwukrotności stawki minimalnej, uznając, iż nakład pracy pełnomocnika i charakter sprawy nie uzasadniają odstępstwa od zasady zasądzania opłaty według stawki minimalnej.

SSR Katarzyna Jakubowska